Lietas arhīva Nr. 104AA-0049-21/1
ECLI:LV:RAT:2021:0218.1A29021120.7.S

S P R I E D U M S
L A T V I J A S R E P U B L I K A S V Ā R D Ā
Rīgā 2021.gada 18.februārī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija
tiesnesis Jānis Tiltiņš,
tiesnese Brigita Būmeistere,
tiesnesis Guntars Kveska,
rakstveida procesā izskatīja SIA "/nosaukums/" iesniegto apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020.gada 4.novembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

2020.gada 16.jūnijā SIA "/nosaukums/" sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr. ZV271707 par to, ka 2020.gada 26.maijā plkst.11.35 /adrese/ uz ielas dzīvojamā nama /adrese/ pārvaldniece-lietotāja patvaļīgi aizņēma transporta būvju elementu – ielu sarkanajās līnijās –, patvaļīgi uzstādīja sadzīves atkritumu konteineru, neievērojot Rīgas domes 2000.gada 28.decembra saistošo noteikumu Nr.106 "Rīgas transporta būvju aizsardzības noteikumi" 1.5. 3.apakšpunktā noteikto. Atbildība par pārkāpumu paredzēta Rīgas domes 2000.gada 28.decembra saistošo noteikumu Nr.106 "Rīgas transporta būvju aizsardzības noteikumi" 11.1.apakšpunktā.

Ar Rīgas domes Administratīvās komisijas 2020.gada 4.augusta lēmumu Nr. D57-AK-20- 30-64 (turpmāk arī – Lēmums) SIA "/nosaukums/" saukta pie administratīvās atbildības, uzliekot naudas sodu 20 EUR.

Nepiekrītot administratīvā pārkāpuma protokolam un pieņemtajam Lēmumam, SIA "/nosaukums/" to pārsūdzējusi Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020.gada 4.novembra spriedumu SIA "/nosaukums/" sūdzība noraidīta, Lēmums atstāts negrozīts.

Par minēto spriedumu SIA "/nosaukums/" (turpmāk arī – sūdzības iesniedzēja) iesniegusi apelācijas sūdzību, kurā lūdz atcelt pirmās instances tiesas spriedumu un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu.

Sūdzības iesniedzēja norāda, ka, pamatojoties uz dzīvojamās mājas /adrese/ dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumu (Dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku kopības 2020.gada 3.marta protokols Nr. 1/2020), Rīgas domes priekšsēdētāja 2020.gada 20.aprīļa rīkojumu Nr.RD-20-113-r "Par nekustamā īpašuma /adrese/ nodošanu pārvaldīšanā dzīvokļu īpašnieku pilnvarotajai personai" un 2020.gada 23.aprīļa aktu par nekustamā īpašuma /adrese/ pārvaldīšanas tiesību nodošanu, reģistrēts 2020.gada 24.aprīlī ar Nr.DIP-20-52-akt, nekustamā īpašuma /adrese/ pārvaldīšanas tiesības, sākot ar 2020.gada 1.maiju pieņēma SIA "/nosaukums A/".

2020.gada 30.aprīlī sastādīts akts Nr. 15-8/11484 starp sūdzības iesniedzēju un dzīvojamās mājas /adrese/ dzīvokļu īpašnieku pilnvaroto personu – SIA "/nosaukums A/". Saskaņā ar šo aktu sūdzības iesniedzēja nodeva, bet SIA "/nosaukums A/" pieņēma dzīvojamās mājas /adrese/ mājas lietu, ūdens skaitītāju, elektroenerģijas skaitītāju un citus piederumus.

Ņemot vērā minēto, norāda, ka sūdzības iesniedzēja neveica dzīvojamās mājas pārvaldīšanu dienā (2020.gada 26.maijā), kad konstatēts administratīvais pārkāpumss, tādējādi sūdzības iesniedzēja nav atzīstama par konstatētā administratīvā pārkāpuma subjektu.

Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka pirmās instances tiesa, pieņemot spriedumu, nav izpildījusi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – LAPK) prasības, proti, spriedumā nav vispusīgi, pilnīgi un objektīvi novērtēti visi lietas apstākļi to kopumā un visi lietā esošie pierādījumi, pārkāpjot LAPK 243., 244.pantu normas.

Rīgas domes Administratīvās komisijas priekšsēdētājs iesniedzis viedokli par apelācijas sūdzību, kurā norāda, ka ar lietas materiāliem netika pierādīts, ka sūdzības iesniedzēja 26.05.2020. faktiski nepārvaldīja/neapsaimniekoja nekustamo īpašumu /adrese/. Turklāt, ja sūdzības iesniedzēja no 01.05.2020. neapsaimniekoja nekustamo īpašumu /adrese/, sūdzības iesniedzēja, sniedzot 12.06.2020. paskaidrojumu Rīgas pašvaldības policijai, nevarēja zināt, ka lietā fiksētais konteiners ir pārvietots. Komisija vērš uzmanību faktam, ka Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa 04.11.2020. spriedumā atzīst, ka lietā nav iegūti pierādījumi tam, ka 2020.gada 26.maijā par nekustamā īpašuma pārvaldnieku būtu atzīstama SIA "/nosaukums A/". No lietā esošā akta ir redzams, ka tas ir tikai pamats sūdzības iesniedzējai nodot ar mājas apsaimniekošanu saistītos dokumentus un tiesības, nevis pierādījums, ka šie dokumenti un tiesības ir faktiski nodoti.

Komisija sūdzības iesniedzējas apelācijas sūdzību neatzīst un uzskata, ka pieņemtais spriedums ir atstājams negrozīts.

M o t ī v u d a ļ a

Tiesas kolēģija, izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, pārbaudījusi lietas materiālus un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, atzīst, ka apelācijas sūdzība ir apmierināma, Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020.gada 4.novembra spriedums ir atceļams un lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā izbeidzama.

Tiesas kolēģija konstatē, ka pirmās instances tiesa pamatoti, atsaucoties uz Administratīvās atbildības likuma (turpmāk arī – AAL) 4.panta pirmo daļu, atzinusi, ka persona, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, ir atbildīga par to saskaņā ar normatīvo aktu, kas ir spēkā pārkāpuma izdarīšanas laikā.

Taču tiesas kolēģija norāda, ka pirmās instances tiesa nepamatoti spriedumā atsaukusies uz LAPK procesuālajām normām, jo Administratīvās atbildības likuma Pārejas noteikumu 2.punkts noteic, ka procesuālās darbības, kas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai uzsāktas saskaņā ar LAPK, tiek arī pabeigtas kodeksā noteiktajā kārtībā. LAPK normas piemērojamas līdz attiecīgās administratīvā pārkāpuma lietvedības stadijas pabeigšanai (lietvedība iestādē, tiesā vai izpilde).

Šajā lietā administratīvā pārkāpuma lietvedības stadija tiesā uzsākta 2020.gada 31.augustā, proti, pēc Administratīvās atbildības likuma spēkā stāšanās dienas (2020.gada 1.jūlija). Līdz ar to lietas izskatīšanai tiesā bija piemērojamas Administratīvās atbildības likuma normas.

Vienlaicīgi tiesas kolēģija konstatē, ka administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama lietvedība, ievērojot to, ka ar lietā esošiem pierādījumiem neapstiprinās, ka SIA "/nosaukums/" ir izdarījusi administratīvā pārkāpuma protokolā norādīto pārkāpumu.

Saskaņā ar AAL 246.panta trešās daļas un 247.panta pirmās daļas nosacījumiem uz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu apelācijas instances tiesā attiecas šā likuma 25. un 26. nodaļas nosacījumi un sastāda nolēmumu atbilstoši šā likuma 28., 29. un 30. nodaļas nosacījumiem.

Saskaņā ar AAL 132.pantu amatpersona, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, noskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai to ir izdarījusi pie atbildības saucamā persona, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir citi apstākļi, kam ir nozīme administratīvā pārkāpuma lietas pareizā izlemšanā.

Lai personu varētu saukt pie administratīvās atbildības par Rīgas domes 2000.gada 28.decembra saistošo noteikumu Nr.106 "Rīgas transporta būvju aizsardzības noteikumi" 1.5. 3.apakšpunktā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu, nepieciešams konstatēt, ka persona ir patvarīgi aizņēmusi transporta būvju elementus, novietojot uz tiem nožogojumus, sastatnes, konteinerus, estakādes, būvmateriālus, dažādus mehānismus un citas pagaidu konstrukcijas.

Sūdzības iesniedzēja apstrīd to, ka viņš ir persona, kura ir patvaļīgi aizņēmusi transporta būvju elementu – ielu sarkanajās līnijās –, patvaļīgi uzstādot sadzīves atkritumu konteineru pie dzīvojamā nama /adrese/, jo no 2020.gada 1.maija, t.i., pirms administratīvā pārkāpuma konstatēšanas, nav dzīvojamā nama /adrese/ pārvaldniece.

AAL 91.pants noteic, ka pierādījuma ticamība ir kādas ziņas patiesuma konstatēšanas pakāpe. To, cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē, aplūkojot visus iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā. Nevienam no pierādījumiem nav iepriekš noteikta augstāka ticamības pakāpe kā pārējiem pierādījumiem.

AAL 94.pantā noteikts, ka amatpersona, augstāka amatpersona un tiesa pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem administratīvā pārkāpuma lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

No administratīvā pārkāpuma protokola izriet, ka 2020.gada 26.maijā plkst.11.35 /adrese/ uz ielas dzīvojamā nama /adrese/ pārvaldniece-lietotāja SIA "/nosaukums/" patvaļīgi aizņēma transporta būvju elementu – ielu sarkanajās līnijās –, patvaļīgi uzstādīja sadzīves atkritumu konteineru, neievērojot Rīgas domes 2000.gada 28.decembra saistošo noteikumu Nr.106 "Rīgas transporta būvju aizsardzības noteikumi" 1.5. 3.apakšpunktā noteikto.

Tiesas kolēģija konstatē, ka administratīvā pārkāpuma protokolā fiksētās ziņas neapstiprinās ar citiem lietā esošiem pierādījumiem.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 17.[1] panta pirmā daļa noteic, ka kopīpašumā esošas dzīvojamās mājas kopīpašnieki vai dzīvokļu īpašumu mājā — dzīvokļu īpašnieki pārvaldīšanas uzdevumu atsauc, pamatojoties uz likumā noteiktajā kārtībā pieņemtu dzīvojamās mājas īpašnieku lēmumu.

Minētā panta otrā daļa noteic, ka par pārvaldīšanas uzdevuma atsaukšanu dzīvojamās mājas īpašnieks informē pārvaldnieku, nosūtot attiecīgu paziņojumu ierakstītā vēstulē. Paziņojumā norāda datumu, ar kuru pārvaldīšanas uzdevums tiek atsaukts.

Minētā panta trešā daļa noteic, ka no pārvaldīšanas līguma izrietošās pušu tiesiskās attiecības izbeidzas vienu mēnesi pēc tam, kad nosūtīts paziņojums par pārvaldīšanas uzdevuma atsaukšanu, ja pārvaldīšanas līgumā nav noteikts cits termiņš.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 12.panta pirmā daļa noteic, ka no pārvaldīšanas līguma izrietošās saistības un lietas nododamas atbilstoši nodošanas—pieņemšanas aktam. Šis akts ir pārvaldīšanas līguma neatņemama sastāvdaļa.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 12.panta trešā daļa noteic, ka, izbeidzoties pārvaldīšanas tiesiskajām attiecībām, tajā skaitā šā likuma 17.[1] panta pirmajā daļā minētajā gadījumā, pārvaldniekam ir pienākums mēneša laikā, ja pārvaldīšanas līgumā nav noteikts citādi, ar nodošanas—pieņemšanas aktu nodot dzīvojamās mājas īpašniekam:

1) saskaņā ar šā panta otro daļu viņam nodoto lietvedību;

2) ieņēmumu un izdevumu pārskatu uz nodošanas—pieņemšanas aktā norādīto dienu;

3) neizlietotos uzkrājumus (mantu, finanšu līdzekļus, tajā skaitā naudu, u.c.) uz nodošanas—pieņemšanas akta parakstīšanas dienu;

4) pārvaldīšanas laikā par dzīvojamās mājas īpašnieka līdzekļiem iegūto mantu un pārvaldniekam valdījumā vai lietošanā nodoto mantu;

5) uz pārvaldīšanas uzdevuma pamata iegūtās dzīvojamās mājas īpašnieka saistības;

6) citas saistības un lietas saskaņā ar pārvaldīšanas līguma noteikumiem.

Ar Rīgas domes priekšsēdētāja 2020.gada 20.aprīļa rīkojumu Nr. RD-20-113-r "Par nekustamā īpašuma /adrese/, nodošanu pārvaldīšanā dzīvokļu īpašnieku pilnvarotajai personai" Rīgas domes Īpašuma departamentam uzlikts par pienākumu 10 dienu laikā sagatavot aktu par nekustamā īpašuma /adrese/, pārvaldīšanas tiesību nodošanu, nodot dzīvokļu īpašnieku pilnvarotajai personai SIA "/nosaukums A/" nekustamā īpašuma /adrese/ pārvaldīšanas tiesības.

No 2020.gada 23.aprīļa akta Nr. DIAP-20-52-akt par nekustamā īpašuma /adrese/, pārvaldīšanas tiesību nodošanu izriet, ka, pamatojoties uz Rīgas domes priekšsēdētāja 20.04.2020 rīkojumu Nr. RD-20-113-r "Par nekustamā īpašuma /adrese/, nodošanu pārvaldīšanā dzīvokļu īpašnieku pilnvarotajai personai", Rīgas domes Īpašuma departamenta 27.02.2014 rīkojumu Nr. 67-rs "Par nekustamo īpašumu nodošanas komisijas izveidi", nekustamā īpašuma nodošanas komisija nodod, un dzīvokļu īpašnieku pilnvarotā persona – SIA "/nosaukums A/" valdes loceklis ar 2020.gada 1.maiju pieņem nekustamā īpašuma /adrese/ pārvaldīšanas tiesības. Kā līdzšinējais īpašuma pārvaldnieks norādīta SIA "/nosaukums/".

No minētā akta 5.punkta izriet, ka SIA "/nosaukums A/" ne vēlāk kā viena mēneša laikā no šī akta parakstīšanas dienas pārņem ar dzīvojamās mājas apsaimniekošānu saistītos dokumentus un tiesības.

No 2020.gada 30.aprīļa akta par dokumentu, kas saistīti ar dzīvojamās mājas pārvaldīšanu, pieņemšanu-nodošanu izriet, ka SIA "/nosaukums/" nodod, un SIA "/nosaukums A/" pieņem, pamatojoties uz Rīgas domes priekšsēdētāja 2020.gada 20.aprīļa rīkojumu Nr. RD-20-113-r "Par nekustamā īpašuma /adrese/, nodošanu pārvaldīšanā dzīvokļu īpašnieku pilnvarotajai personai", 2020.gada 23.aprīļa akta Nr. DIAP-20-52-akt par nekustamā īpašuma /adrese/, pārvaldīšanas tiesību nodošanu dzīvokļu īpašnieku pilnvarotajai personai, dzīvojamās mājas /adrese/ mājas lietu, mājā uzstādīto skaitītāju rādījumus akta parakstīšanas dienā, Latvijas valsts karogu.

Izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai lietā ir iegūti pietiekami pierādījumi, kas apstiprina administratīvā pārkāpuma protokolā norādīto un dod pamatu secināt, ka SIA "/nosaukums/" izdarīja Rīgas domes 2000.gada 28.decembra saistošo noteikumu Nr.106 "Rīgas transporta būvju aizsardzības noteikumi" 1.5. 3.apakšpunktā paredzēto pārkāpumu.

Ievērojot lietā iegūtās ziņas, tiesas kolēģija atzīst, ka SIA "/nosaukums/" no pārvaldīšanas līguma izrietošās tiesiskās attiecības 2020.gada 26.maijā, t.i., pārkāpuma konstatēšanas dienā, bija izbeigušās, tādējādi nav tiesiska pamata sūdzības iesniedzēja saukšanai pie administratīvās atbildības konkrētajā lietā.

Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka lietā nav tādu pierādījumu, kas ļautu sūdzības iesniedzējas sniegtās liecības apšaubīt vai, kas ļautu izdarīt citus secinājumus lietā.

Senāta Administratīvo lietu departaments spriedumā lietā Nr. SKA-48/2009 norāda, ka atbilstoši Latvijas Republikas Satversmes 92.pantā nostiprinātajai nevainīguma prezumpcijai, ir jāpierāda personas vaina pārkāpuma izdarīšanā, nevis nevainīgums. Proti, nevainīgums tiek prezumēts, ja nav pierādījumu par pretējo. Ja persona tiek atzīta par vainīgu pārkāpuma izdarīšanā, lai gan lietā nav pierādījumu, kas pierādītu tās vainu, tiek pārkāpta nevainīguma prezumpcija (*skat. Senāta Administratīvo lietu departaments 2009.gada 3.marta spriedumu lietā Nr. SKA- 48/2009*).

AAL 119.panta pirmās daļas 1.punkts paredz, ka administratīvā pārkāpuma procesu nedrīkst uzsākt, bet uzsāktais process jāizbeidz, ja administratīvais pārkāpums nav noticis. Tā kā SIA "/nosaukums/" darbības neveido Rīgas domes 2000.gada 28.decembra saistošo noteikumu Nr.106

“Rīgas transporta būvju aizsardzības noteikumi” 1.5. 3.apakšpunktā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvu, lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 227.panta pirmās daļas 2.punktu, 247.pantu, tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

atcelt Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020.gada 4.novembra spriedumu un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietvedību.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnesis J. Tiltiņš

Tiesnese B. Būmeistere

Tiesnesis G. Kveska